

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ УКРАЇНИ
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ОПЕРАТИВНО-РЯТУВАЛЬНИХ СИЛ
КАФЕДРА ПСИХОЛОГІЇ ДІЯЛЬНОСТІ В ОСОБЛИВИХ УМОВАХ

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Домедична підготовка

Професійний обов'язковий освітній компонент
за освітньо-професійними програмами «Цивільний захист»
та «Охорона праці»
підготовки за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти
у галузі знань 26 «Цивільна безпека»
за спеціальністю 263 «Цивільна безпека»

Рекомендовано кафедрою психології
діяльності в особливих умовах
на 2025-2026 навчальні роки.
Протокол від 30» серпня 2025 року № 1

Силабус розроблений відповідно до Робочої програми навчальної дисципліни
«Домедична підготовка»

Черкаси - 2025 рік

Загальна інформація про дисципліну Анотація навчальної дисципліни

Знання, отримані під час вивчення навчальної дисципліни «Домедична підготовка» сприяють формуванню у майбутніх фахівців з базовою вищою освітою необхідного їх подальшій професійній діяльності рівня знань та умінь з питань надання домедичної допомоги при порушеннях або зупинці дихання, серцево-судинних порушеннях, зупинці серця, значних кровотечах, пошкодженнях голови та хребта, термічних ураженнях та гострих отруєннях в умовах надзвичайних ситуацій мирного та воєнного часу.

Даний курс передбачає теоретичне і практичне оволодіння невідкладними діями та організаційними заходами, які спрямовані на врятування та збереження життя людини у невідкладному стані та мінімізацію наслідків впливу такого стану на її здоров'я, що здійснюються на місці події особами, які не мають медичної освіти, але за своїми службовими обов'язками повинні володіти основними практичними навичками з рятування та збереження життя людини, яка перебуває у невідкладному стані, та відповідно до закону зобов'язані здійснювати такі дії та заходи.

Відмінною особливістю даного курсу є те, що всі практичні заняття проводяться з використанням матеріально-технічної бази кафедри ПДОУ, що дозволяє максимально приблизити до реальних умов відпрацювання питань, які виносяться на заняття.

Інформація про науково-педагогічного працівника

Загальна інформація	Фільчук Ірина Юріївна, викладач кафедри психології діяльності в особливих умовах навчально-наукового інституту оперативно-рятувальних сил.
Контактна інформація	м. Черкаси, вул. Онопрієнко, 8, кабінет кафедри ПДОУ.
Е-mail	filchuk_iryana@nuczu.edu.ua
Наукові інтереси*	Психологія діяльності в особливих умовах, домедична допомога, медицина надзвичайних ситуацій, психологічне здоров'я.
Професійні здібності*	Професійні знання та досвід викладання у закладах вищої освіти.
Наукова діяльність за освітнім компонентом	1. Успішно пройдений 40-годинний курс з тактичної бойової допомоги пораненим (ТССС), наданий Firefighter Aid Ukraine. 2. Успішно пройдений курс «The blast trauma care course» наданий International committee of the red cross. 3. Пройдено навчання з надання домедичної допомоги за навчальною програмою II рівня.

Час та місце проведення занять з навчальної дисципліни

Аудиторні заняття з навчальної дисципліни проводяться згідно затвердженого розкладу. Електронний варіант розкладу розміщується на сайті університету (<http://rozklad.nuczu.edu.ua/timeTable/group>).

Консультації з навчальної дисципліни проводяться протягом семестру в кабінеті кафедри ПДОУ. В разі додаткової потреби здобувача в консультації час погоджується з викладачем.

Мета вивчення дисципліни: формування необхідного рівня знань та умінь з питань надання домедичної допомоги постраждалим внаслідок надзвичайної ситуації.

Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Форма здобуття освіти
	очна (денна)
Статус дисципліни	обов'язкова професійна
Рік підготовки	2-й
Семестр	3-й
Обсяг дисципліни:	
- в кредитах ЄКТС	4
- кількість модулів	1
- загальна кількість годин	120
Розподіл часу за навчальним планом:	
- лекції (годин)	26
- практичні заняття (годин)	38
- семінарські заняття (годин)	-
- лабораторні заняття (годин)	-
- курсовий проект (робота) (годин)	-
- інші види занять (годин)	-
- самостійна робота (годин)	56
- індивідуальні завдання (науководслідне) (годин)	-
- форма підсумкового контролю	іспит

Передумови для вивчення дисципліни

Відповідно до освітньо-професійної програми «Цивільний захист»:
Пререквізити: радіаційний, хімічний та біологічний захист, рятувальна підготовка, базова загальновійськова підготовка.

Постреквізити: психологічне забезпечення професійної діяльності.

Відповідно до освітньо-професійної програми «Охорона праці»:

Пререквізити: культура безпеки.

Постреквізити: психологічне забезпечення професійної діяльності.

Результати навчання та компетентності з дисципліни

Відповідно до освітньо-професійної програми «Цивільний захист», вивчення навчальної дисципліни повинно забезпечити:

- досягнення здобувачами вищої освіти таких результатів навчання:

Програмні результати навчання	Абревіатура
Демонструвати вміння щодо проведення заходів з ліквідування надзвичайних ситуацій та їх наслідків, аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт.	ПР20.

- формування у здобувачів вищої освіти наступних компетентностей:

Програмні компетентності	Абревіатура
Здатність надавати домедичну допомогу постраждалим особам.	K28

Відповідно до освітньо-професійної програми «Охорона праці», вивчення навчальної дисципліни повинно забезпечити:

- досягнення здобувачами вищої освіти таких результатів навчання:

Програмні результати навчання	Абревіатура
Демонструвати вміння щодо проведення заходів з ліквідування надзвичайних ситуацій та їх наслідків, аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт.	ПР20.
Організовувати та проводити навчання населення діям у надзвичайних ситуаціях, заняття з особовим складом підрозділу; доносити до фахівців і нефахівців інформацію, ідеї, проблеми, рішення та власний досвід у сфері професійної діяльності.	ПР25.

- формування у здобувачів вищої освіти наступних компетентностей:

Програмні компетентності	Абревіатура
Здатність надавати домедичну допомогу постраждалим особам.	K28

Програма навчальної дисципліни

Теми навчальної дисципліни:

МОДУЛЬ 1. «ДОМЕДИЧНА ПІДГОТОВКА»

Змістовний модуль 1.

Основні положення домедичної допомоги

Тема 1.1. Нормативно правова база існування системи надання ЕМД в Україні, перспективи розвитку. Протоколи надання ДМД.

Правові та організаційні засади надання домедичної допомоги. Правила поведінки на місці події. Принципи роботи екстреної медичної служби.

Тема 1.2. Поняття про анатомію та фізіологію людини.

Основи анатомії серцево-судинної, дихальної, нервової, скелетно-м'язової систем. Основи фізіології людини. Поняття про механізм травми.

Тема 1.3. Первинний огляд постраждалого.

Огляд місця події. Дотримання правил безпеки на місці події. Первинний огляд постраждалого. Порядок взаємодії з рятувальними службами.

Змістовний модуль 2.

Домедична допомога при порушеннях основних життєво-важливих функцій організму

Тема 2.1. Порядок надання домедичної допомоги при масивних зовнішніх кровотечах.

Ознаки масивної зовнішньої кровотечі. Порядок (алгоритм) зупинки масивної зовнішньої кровотечі. Ознаки внутрішньої кровотечі. Порядок (алгоритм) дій при внутрішній кровотечі. Домедична допомога при травматичних ампутаціях.

Тема 2.2. Термінальні стани та їх клінічні ознаки. Поняття про шок.

Надання постраждалому стабільного положення.

Тема 2.3. Порядок проведення серцево-легеневої реанімації у різних вікових групах.

Поняття про інфаркт міокарду, інсульт, епілептичний напад, анафілаксію. Ознаки порушень діяльності серцево-судинної системи. Причини та ознаки зупинки серця. Порядок (алгоритм) проведення серцево-легеневої реанімації у різних вікових групах. Поняття про автоматичний зовнішній дефібрилятор, порядок його використання при проведенні серцево-легеневої реанімації. Особливості проведення серцево-легеневої реанімації при утопленні.

Тема 2.4. Особливості надання домедичної допомоги при порушенні прохідності дихальних шляхів залежно від віку постраждалого.**Змістовний модуль 3.**

Загальні принципи надання домедичної допомоги при травмах окремих анатомічних ділянок та інших невідкладних станах

Тема 3.1. Ознаки черепно-мозкової травми, алгоритм надання домедичної допомоги.**Тема 3.2. Ознаки травм органів грудної клітини та черевної порожнини. Порядок надання домедичної допомоги при наявності травм грудної клітини та черевної порожнини.**

Ознаки травми органів грудної клітки, алгоритм надання домедичної допомоги. Ознаки травм органів черевної порожнини, алгоритм надання домедичної допомоги. Накладання пов'язок при травмі ока. Ознаки травм кінцівок, алгоритм надання домедичної допомоги. Особливості надання домедичної допомоги при підозрі на пошкодження хребта.

Тема 3.3. Порядок надання домедичної допомоги при термічних опіках, перегріванні, обмороженні та переохолодженні.

Опіки, класифікація, порядок надання домедичної допомоги. Перегрівання, порядок надання домедичної допомоги. Переохолодження та обмороження, порядок надання домедичної допомоги.

Тема 3.4. Домедична допомога при укусах (змій, павуків, комах, кліщів). Отруєння невідомою речовиною, порядок надання допомоги. Поняття про медичне сортування та психологічну підтримку постраждалих. Поняття про пологи, фізіологічні зміни у вагітних, ознаки початку пологів. Домедична допомога при неускладнених пологах.

Розподіл дисципліни у годинах за формами організації освітнього процесу та видами навчальних занять:

Назви змістовних модулів і тем	Кількість годин за формами навчання						
	усього	у тому числі					
		лекції	практичні заняття	семінарські заняття	лабораторні заняття	самостійна робота	поточний контроль
3-й семестр							
МОДУЛЬ 1. Домедична підготовка							
Змістовний модуль 1. Основні положення домедичної допомоги							
Тема 1.1. Нормативно-правова база існування системи надання ЕМД в Україні. Протоколи надання ДМД.	9	4	2			3	Усні та письмові опитування. Виконання практичних завдань
Тема 1.2. Поняття про анатомію та фізіологію людини.	7	2	2			3	Усні та письмові опитування. Виконання практичних завдань
Тема 1.3. Первинний огляд постраждалого	11	2	6			3	Усні та письмові опитування. Виконання практичних завдань
Разом за змістовним модулем 1	27	8	10			9	
Змістовний модуль 2. Домедична допомога при порушеннях основних життєво-важливих функцій організму							
Тема 2.1. Порядок надання домедичної допомоги при масивних зовнішніх кровотечах.	10	2	4			4	Усні та письмові опитування. Накладання турнікетів та пов'язок, що тиснуть

Тема 2.2. Термінальні стани та їх клінічні ознаки. Поняття про шок.	8	2	2			4	Усні та письмові опитування. Відпрацювання алгоритмів домедичної допомоги
Тема 2.3. Порядок проведення серцево-легеневої реанімації у різних вікових групах.	12	2	6			4	Усні та письмові опитування. Виконання реанімаційних дій
Тема 2.4. Особливості надання домедичної допомоги при порушенні прохідності дихальних шляхів залежно від віку постраждалого	8	2	2			4	Усні та письмові опитування. Виконання практичних завдань для звільнення дихальних шляхів
Разом за змістовним модулем 2	38	8	14			16	
Змістовний модуль 3. Загальні принципи надання домедичної допомоги при травмах окремих анатомічних ділянок та інших невідкладних станах.							
Тема 3.1. Ознаки черепно-мозкової травми, алгоритм надання домедичної допомоги.	8	2	2			4	Усні та письмові опитування. Відпрацювання алгоритмів домедичної допомоги
Тема 3.2. Ознаки травм органів грудної клітини та черевної	15	2	4			9	Усні та письмові опитування. Виконання практичних завдань

порожнини. Порядок надання домедичної допомоги при наявності травм грудної клітини та черевної порожнини.							
Тема 3.3. Порядок надання домедичної допомоги при термічних опіках, перегріванні, обмороженні та переохолодженні.	15	2	4			9	Усні та письмові опитування. Відпрацювання алгоритмів домедичної допомоги
Тема 3.4. Домедична допомога при укусах (змій, павуків, комах, кліщів).	15	4	2			9	Усні та письмові опитування. Виконання практичних завдань
Разом за змістовним модулем 3	53	10	12			31	
Підсумкова модульна контрольна робота	2		2				Письмові завдання та практичні справи
Іспит	-	-	-	-	-	-	-
Всього	120	26	38			56	

Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Нормативно правова база існування системи надання ЕМД в Україні.	2
2.	Поняття про анатомію та фізіологію людини.	2
3.	Протоколи надання домедичної допомоги.	2
4.	Первинний огляд постраждалого.	2
5.	Порядок взаємодії з рятувальними службами.	2
6.	Порядок (алгоритм) зупинки масивної зовнішньої кровотечі.	2
7.	Порядок (алгоритм) дій при внутрішній кровотечі.	2
8.	Поняття про шок.	2
	Надання постраждалому стабільного бокового та протишокового положення.	
9.	Поняття про інфаркт міокарду, інсульт, епілептичний напад, анафілаксію.	2
10.	Порядок (алгоритм) проведення серцево-легеневої реанімації у різних вікових групах. Поняття про автоматичний зовнішній дефібрилятор, порядок його використання при проведенні серцево-легеневої реанімації.	2
11.	Особливості проведення серцево-легеневої реанімації при утопленні.	2
12.	Особливості надання домедичної допомоги при порушенні прохідності дихальних шляхів в залежності від віку постраждалого.	2
13.	Ознаки черепно-мозкової травми, алгоритм надання домедичної допомоги.	2
14.	Ознаки травми органів грудної клітки, алгоритм надання домедичної допомоги. Ознаки травм органів черевної порожнини, алгоритм надання домедичної допомоги.	2
15.	Ознаки травм кінцівок, алгоритм надання домедичної допомоги. Особливості надання домедичної допомоги при підозрі на пошкодження хребта.	2
16.	Опіки, класифікація, порядок надання домедичної допомоги. Перегрівання, порядок надання домедичної допомоги. Переохолодження та обмороження, порядок надання домедичної допомоги.	2
17.	Отруєння невідомою речовиною, порядок надання допомоги.	2
18.	Поняття про пологи, фізіологічні зміни у вагітних, ознаки початку пологів. Домедична допомога при неускладнених пологах.	2
19.	Психологічна підтримка постраждалих.	2
	Разом	38

Індивідуальні завдання (орієнтовна тематика індивідуальних завдань)

Індивідуальні завдання можуть виконуватись здобувачами як під час семінарських занять, так

і під час самостійної роботи. Формами виконання індивідуальних завдань є: написання рефератів, есе, аналізу практичних та проблемних ситуацій, підготовка результатів власних досліджень та ін.

Тематика індивідуальних занять, що наведена у програмі є орієнтовною. Здобувачам надається право вільного вибору теми індивідуальної роботи, що повинна відповідати таким критеріям як: актуальність та відповідність завданням навчальної дисципліни.

Детальний опис форм, вимоги до виконання та критерії оцінювання індивідуальних завдань здобувачів викладені у методичних вказівках до виконання індивідуальних завдань здобувачів вищої освіти на кафедрі психології діяльності в особливих умовах.

1. Основи тактичної медицини. Статистичні показники смертності на полі бою. Поняття домедичної допомоги. Основні принципи надання домедичної допомоги. Сектори поля бою. Обсяг та алгоритми домедичної допомоги в секторах.

2. Табельні засоби індивідуального медичного оснащення військовослужбовців: аптечка медична загальновійськова індивідуальна.

3. Правила користування засобами аптечки медичної загальновійськової індивідуальної.

4. Табельні засоби групового медичного оснащення бойового медика, старшого бойового медика: наплічник бойового медика, наплічник старшого бойового медика, сумка медична військова.

5. Перев'язувальні засоби. Види перев'язувальних засобів. Засоби для зупинки кровотечі хімічні (на тканинній основі): види, механізм дії. Оклюзійні наліпки: плівкові та клапанні.

6. Первинний огляд за алгоритмом САВС.

7. Алгоритм надання домедичної допомоги при болю (сектор укриття, сектор евакуації).

8. Бойовий стрес: ознаки, профілактика. Основні принципи роботи з бойовим стресом. Алгоритм надання домедичної допомоги при розладах поведінки. Надання домедичної допомоги в бойових (секторі укриття та евакуації) та небойових умовах.

9. Бойова втома: ознаки, профілактика та надання домедичної допомоги в бойових (секторі укриття та евакуації) та небойових умовах.

10. Медична інформаційна картка: призначення, правила заповнення. MIST REPORT: призначення, застосування.

11. Кровотечі: види, ознаки. Критичні кровотечі. Алгоритм зупинки кровотечі. Пальцьове притиснення магістральної судини. Зупинка кровотечі максимальним згинанням кінцівок.

12. Правила та техніка накладання різних видів джгутів, їхні переваги та недоліки. Використання підручних засобів для зупинки кровотечі. Особливості застосування хімічних засобів для зупинки кровотечі.

13. Види хімічних засобів для зупинки кровотечі. Техніка тампонування рани.

Форми та методи навчання і викладання

Вивчення навчальної дисципліни реалізується **в таких формах**: навчальні заняття за видами (лекційні та практичні заняття з використанням навчальних манекенів, турнікетів, перев'язувального матеріалу та ін.), виконання індивідуальних завдань, консультації, контрольні заходи, самостійна робота.

Оцінювання освітніх досягнень здобувачів вищої освіти

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання є:

- стандартизовані тести та задачі;
- презентації результатів виконаних завдань;
- презентації та виступи на наукових заходах (конференціях, участь у тактико-спеціальних навчаннях, семінарах тощо);
- виконання практичних завдань (виконання реанімаційних дій, накладання

турнікетів, накладання пов'язок на окремі ділянки тіла та інше);

- іспит.

Критерії оцінювання

Оцінювання рівня навчальних досягнень здобувачів з навчальної дисципліни здійснюється за 100-бальною шкалою.

Форми поточного та підсумкового контролю

Поточний контроль результатів навчання здобувачів освіти проводиться у формі індивідуального опитування; виконання практичних завдань (виконання реанімаційних дій, накладання турнікетів, накладання пов'язок на окремі ділянки тіла та інше); виконання контрольних робіт. Підсумковий контроль проводиться у формі іспиту.

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти, за результатами опанування навчальної дисципліни, формою підсумкового контролю якого є:

- іспит (очна, вечірня)

Поточний контроль та самостійна робота							
Змістовний модуль 1			Змістовний модуль 2				
T1.1	T1.2	T1.3.	T2.1	T2.2.		T2.3.	T2.4
3	3	(3+3+3)	6 (3+3)	3		9 (3+3+3)	3
Поточний контроль та самостійна робота			Індивідуальні завдання	Підсумкова модульна робота	Підсумковий контроль (іспит)	Сума балів за дисципліну	
Змістовний модуль 3				6	10	30	100
T3.1	T3.2.	T3.3	T3.4				
3	6 (3+3)	6 (3+3)					

Викладачем оцінюється повнота розкриття питання, цілісність, системність, логічна послідовність, вміння формулювати висновки, акуратність оформлення письмової роботи, самостійність виконання. При виконанні практичних завдань оцінюється здатність правильно обирати необхідний алгоритм надання домедичної допомоги, вміння підібрати обладнання для надання домедичної допомоги та застосовувати його на практиці.

Критерії поточного оцінювання знань здобувачів на практичному занятті:

3 бали – здобувач вільно володіє усім навчальним матеріалом, орієнтується в темі та аргументовано висловлює свої думки, демонструє вміння користуватися наочністю та медичним обладнанням під час виконання завдання, наводить аргументацію відповіді;

2 бали – здобувач орієнтується в темі та в змозі висловлювати свої думки, певною мірою демонструє вміння користуватися наочністю та медичним обладнанням під час виконання завдання;

1 бал – здобувач частково володіє матеріалом та може окреслити лише деякі проблеми теми; обґрунтування відповіді недостатнє, під час виконання завдання допущенні суттєві помилки.

0 балів – здобувач не знає відповіді на поставлені питання або поверхово розкрив лише окремі положення при цьому допустив суттєві помилки.

Викладачем оцінюється повнота розкриття питання, цілісність, системність, логічна послідовність, вміння формулювати висновки, відпрацювання практичних навичок надання домедичної допомоги, самостійність виконання.

Критерії оцінювання знань здобувачів при виконанні підсумкової модульної роботи для очної форми навчання:

10-8 балів - вірно дані відповіді на три питання з дотриманням всіх вимог до виконання;

7-6 балів – вірно дані відповіді на три питання, але допущені незначні помилки;

5-4 бали – дані відповіді на два питання;

3-1 бал – дано відповідь на одне питання;

0 балів – відповідь відсутня.

Підсумкова модульна контрольна робота є складовою поточного контролю і здійснюється через проведення аудиторної письмової роботи під час проведення останнього практичного заняття в межах окремого залікового модуля. Включає в себе три питання.

Підсумковий контроль успішності проводиться з метою оцінки результатів навчання та передбачає перевірку засвоєння здобувачами теоретичного та практичного матеріалу дисципліни, розвитку їх творчого мислення, набутих знань, умінь та навичок і їх застосування під час вирішення практичних завдань. Здійснюється шляхом складання здобувачами усного іспиту за екзаменаційними білетами встановленої форми.

Зміст завдань підсумкового контролю формується відповідно до програми навчальної дисципліни, відповіді на які повинні відображати вільне володіння здобувачами обсягом матеріалу, передбаченим програмою, зокрема, вміння застосовувати його на практиці (у вигляді доцільно обраних алгоритмів надання домедичної допомоги), оцінювати стан постраждалого, швидко приймати рішення щодо надання допомоги, вміло використовувати підручні та спеціальні засоби для надання домедичної допомоги.

Тривалість усного іспиту для одного здобувача не повинна перевищувати 0,5 години (з врахуванням часу на підготовку та відповідь здобувача). Для уточнення рівня володіння матеріалом дисципліни екзаменатор може задавати додаткові питання.

Здобувач допускається до складання підсумкового контролю, якщо він виконав усі види обов'язкових робіт, що передбачені робочою програмою дисципліни.

У разі отримання незадовільної оцінки, перескладання іспиту з дисципліни допускається не більше двох разів.

У разі включення сигналу «Повітряна тривога» або інших відповідних сигналів оповіщення іспит переривається та продовжується вже після відбою.

Критерії оцінювання знань здобувачів на іспиті:

30-27 балів – у повному обсязі здобувач володіє навчальним матеріалом, глибоко та всебічно розкриває зміст питань, а також швидко й правильно виконує практичне завдання;

26-19 бали – достатньо повно володіє навчальним матеріалом, в основному розкриває зміст поставлених питань. При наданні відповіді на деякі питання не вистачає достатньої глибини та аргументації, при цьому є несуттєві неточності та незначні помилки під час виконання практичного завдання;

18-13 балів – у цілому володіє навчальним матеріалом, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки під час виконання практичного завдання;

12-7 балів – не у повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Недостатньо розкритий зміст питань та завдань, допускаються суттєві помилки при виконанні практичного завдання;

6-1 балів – частково володіє навчальним матеріалом, відповіді загальні, допускає суттєві помилки під час виконання практичного завдання;

0 балів – не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його викласти, не розуміє змісту питань та не здатен виконати практичне завдання.

У разі незгоди із результатом підсумкового контролю або порушенням процедури його проведення здобувач має право на **їхнє оскарження. Порядок такого оскарження викладений у Положенні** про організацію освітнього процесу в Національному університеті цивільного захисту України.

Оцінювання самостійної роботи. Результати самостійної роботи спеціально не оцінюються, але виявляються під час діагностики знань з навчальної дисципліни. Навчальний

матеріал дисципліни, засвоєний у процесі самостійної роботи, вноситься на підсумковий контроль, передбачений робочим навчальним планом, разом з іншим навчальним матеріалом дисципліни і оцінюється за критеріями відповідного підсумкового контролю.

Перелік питань для підготовки до екзамену:

1. Правила огляду місця події; правила дотримання власної безпеки при наданні домедичної допомоги
2. Нормативно-правова база функціонування системи ЕМД в Україні
3. Основи анатомії та фізіології людини
4. Проведення первинного огляду у хворого/постраждалого
5. Методи оцінки ознак життя у постраждалих з раптовою зупинкою кровообігу
Правила комунікації з службами порятунку
6. Будова і функції організму людини.
7. Склад, основні функції кістково-м'язової системи.
8. Склад, основні функції нервової системи.
9. Склад, основні функції серцево-судинної системи.
10. Склад, основні функції системи виділення.
11. Склад, основні функції системи органів дихання.
12. Склад, основні функції системи травотравлення.
13. Вивихи, їх види, клінічні ознаки та домедична допомога при виникненні.
14. Види гострої дихальної недостатності (ГДН) та їх характерні клінічні ознаки.
15. Види гострої серцево-судинної недостатності (ГССН) та їх характерні клінічні ознаки.
16. Відмороження, його ступені, клінічні ознаки та домедична допомога при виникненні.
17. Електротравма, клінічні ознаки та домедична допомога при виникненні.
18. Забої, клінічні ознаки та домедична допомога при виникненні.
19. Інфаркт міокарда, причини їх виникнення, клінічні ознаки та домедична допомога при виникненні.
20. Колапс, інсульт, непритомність, причини їх виникнення, клінічні ознаки та домедична допомога при виникненні.
21. Коматозний стан, його види, ступені, клінічні ознаки та домедична допомога при виникненні.
22. Кровотечі, їх види, способи тимчасової зупинки кровотеч.
23. Непритомність, її клінічні ознаки та домедична допомога при виникненні.
24. Основні принципи реанімації при порушенні дихання та кровообігу.
25. Особливості надання домедичної допомоги при пораненнях грудної порожнини.
26. Особливості надання домедичної допомоги при пораненнях голови.
27. Особливості надання домедичної допомоги при пораненнях черевної порожнини.
28. Отруєння, клінічні ознаки та домедична допомога при виникненні.
29. Перегрівання, клінічні ознаки та домедична допомога при виникненні.
30. Переломи, їх види, клінічні ознаки та домедична допомога при виникненні.
31. Переохолодження (замерзання), його клінічні ознаки та домедична допомога при виникненні.
32. Домедична допомога при екстрених пологах.
33. Підтримка життєво-важливих функцій організму при порушенні дихання.
34. Підтримка життєво-важливих функцій організму при порушенні кровообігу.

35. Порушення основних життєво-важливих функцій організму, порядок їх визначення.
36. Рани, види ран, домедична допомога при пораненнях.
37. Синдром тривалого стиснення, його ступені, клінічні ознаки та домедична допомога при виникненні.
38. Термінальний стан, його етапи, клінічні ознаки, тривалість етапів.
Травми, їх класифікація.
39. Транспортування потерпілих в різних умовах.
40. Шок, його види, ступені, клінічні ознаки та домедична допомога при виникненні.
41. Алгоритм проведення серцево-легеневої реанімації у хворих/
постраждалих різних вікових груп;
42. Алгоритм проведення серцево-легеневої реанімації з використанням автоматичного
зовнішнього дефібрилятора у хворих/постраждалих різних вікових груп;
43. Особливості проведення серцево-легеневої реанімації у випадку утоплення;
44. Ознаки обструкції верхніх дихальних шляхів;
45. Алгоритм відновлення прохідності дихальних шляхів у постраждалих різних вікових
груп при удавленні;
46. Розпізнавання ознак масивної зовнішньої кровотечі;
47. Розпізнавання ознак внутрішньої кровотечі;
48. Алгоритм зупинки масивної зовнішньої кровотечі;
49. Алгоритм надання домедичної допомоги при підозрі на внутрішню кровотечу;
50. Дотримання правил власної безпеки під час зупинки масивної зовнішньої кровотечі;
51. Алгоритм відновлення та підтримання прохідності дихальних шляхів у
хворих/постраждалих різних вікових груп;
52. Алгоритм надання домедичної допомоги при опіках;
53. Опіки, їх види, ступені, клінічні ознаки та домедична допомога при виникненні
термічних опіків, хімічних опіків.
54. Алгоритм надання домедичної допомоги при ураженні електричним струмом;
55. Алгоритм надання домедичної допомоги при отруєнні невідомою речовиною;
56. Алгоритми надання домедичної допомоги при травмах окремих анатомічних ділянок;
57. Алгоритм проведення сортування постраждалих при масових випадках;
58. Визначати та оцінювати дихання у постраждалого з підозрою на раптову зупинку
кровообігу (потрійний прийом);
59. Відновлювання прохідності дихальних шляхів методом постукування та Хеймліха
різних вікових груп;
60. Виконувати натискання на грудну клітку при здійсненні серцево-легеневої реанімації
у дорослих;
61. Проводити штучну вентиляцію легень у дорослих;
62. Використовувати зовнішній автоматичний дефібрилятор при
проведенні серцево-легеневої реанімації;
63. Надавати постраждалому стабільне положення.
64. Визначати та оцінювати дихання у дітей з підозрою на раптову зупинку кровообігу
(потрійний прийом);
65. Зупинка кровотечі за допомогою пов'язки що тисне;
66. Зупинка кровотечі за допомогою кровоспинного джгута типу САТ, (СІЧ);
67. Зупинка кровотечі за допомогою тампонування рани;

Накладання бинтової пов'язки на кінцівки;

68. Накладати шийний комірць при травмах шийного відділу хребта;
69. Проводити іммобілізацію постраждалого на довгій транспортувальній дошці;
70. Проводити евакуацію постраждалого з транспортного засобу;
71. Проводити ШВЛ за допомогою мішка Амбу.
72. Накладання шин із штатного та підручного матеріалу при переломах кісток нижніх кінцівок.
73. Поняття іммобілізації: її види та порядок здійснення.
74. Техніка накладання м'яких пов'язок на окремі ділянки тіла (на верхні кінцівки).
75. Техніка накладання м'яких пов'язок на окремі ділянки тіла (на нижні кінцівки).
76. Техніка накладання м'яких пов'язок на окремі ділянки тіла (область голови).
77. Техніка накладання м'яких пов'язок на окремі ділянки тіла (область плечового поясу).
78. Техніка накладання м'яких пов'язок на окремі ділянки тіла (область тазу - стегеневого поясу).
79. Технічні засоби іммобілізації, правила користування ними.

Політика викладання навчальної дисципліни

1. Активна участь в обговоренні навчальних питань, попередня підготовка до практичних занять за рекомендованою літературою, якісне і своєчасне виконання завдань.
2. Сумлінне виконання розкладу занять з навчальної дисципліни.
3. З навчальною метою під час заняття мобільними пристроями дозволяється користуватися тільки з дозволу викладача.
4. Здобувач вищої освіти має право дізнатися про свою кількість накопичених балів у викладача навчальної дисципліни та вести власний облік цих балів.
5. Здобувачі повинні діяти відповідно до політики НУЦЗ України щодо академічної доброчесності.
6. Викладач буде вдячний, якщо здобувач надасть відгук щодо якості навчання та висловіть свої пропозиції з покращення змісту курсу та форм роботи.

Рекомендовані джерела інформації

Нормативні документи

1. Стандарт вищої освіти України із галузі знань 26 Цивільна безпека, спеціальності 263 «Цивільна безпека» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти. Затверджено та введено в дію наказом Міністерства освіти і науки України від 29.10.2018 р. № 1170 (зі змінами).
2. Освітньо-професійна програма «Цивільний захист» та «Охорона праці» для підготовки бакалавра в галузі знань 26 «Цивільна безпека» за спеціальністю 263 «Цивільна безпека». Черкаси: НУЦЗ України, 2024
3. Кодекс цивільного захисту України від 02.10.2012 р. № 5403 –VI.
4. Закон України «Про екстрену медичну допомогу», затверджений Указом Президента України від 05.07.2012 р. № 5081 –VI діє з 01.01.2013 р.

5. Наказ ДСНС України від 11 жовтня 2021 року № 682 “Про організацію підготовки та підвищення кваліфікації з надання домедичної допомоги в системі ДСНС”.

6. Наказ МОЗ України від 9 березня 2022 року № 441 «Про затвердження порядків надання домедичної допомоги особам при невідкладних станах».

Базова література

1. Вовк Н. П., Черненко О. М. Анатомія нервової системи та фізіологія вищої нервової діяльності : навчальний посібник. Ч1/ [Н. П. Вовк, О. М. Черненко] – Черкаси: Черкаський інститут пожежної безпеки імені Героїв Чорнобиля НУЦЗ України, 2024. – 156 с.

2. Хлівний М.Г., Черненко О.М. Словник термінів з основ медичних знань. - Черкаси: АПБ ім. Героїв Чорнобиля, 2015. – 252 с.

3. Черненко О. М., Алексеев А. Г., Цвіркун С. В. Навчальний посібник: Рятувальнику про домедичну допомогу та небезпеки радіаційного, хімічного та біологічного походження. – Черкаси: ЧПБ ім. Героїв Чорнобиля НУЦЗУ, 2023. – 326 с.

Допоміжна література

1. Медицина надзвичайних ситуацій: Навч. посіб. / В.С. Тарасюк та ін. – Київ: ВСВ «Медицина», 2015. - 526 с.

2. Медичне забезпечення антитерористичної операції: науково-організаційні та медико-соціальні аспекти : збірник наукових праць / за заг. ред. академіків НАН України Цимбалюка В. І. та Сердюка А. М. К. : ДП «НВЦ «Пріоритети», 2016. 316 с.

3. Організація і надання першої медичної допомоги населенню в надзвичайних ситуаціях. За ред. В.С. Тарасюка - Вінниця: Нова книга, 2017. – 144 с.

4. Практикум «Підготовка з надання домедичної допомоги» за ред. Хлівний М. Г., Черненко О. М., Швиденко А. В., Пархоменко Т. В. Черкаси 2019. – 100 с.

5. Тітов І.І., Волошинський О.В., Глушко Л.В., Дацюк О.І. Алгоритм надання невідкладної допомоги у критичних станах: Навчальний посібник / Вид. 3-є. – Вінниця: НОВА КНИГА, 2016. – 256 с.

6. Хлівний М. Г., Черненко О. М., Швиденко А. В., Пархоменко Т. В. Навчальний посібник: Рятувальнику про домедичну допомогу. – Черкаси: ЧПБ ім. Героїв Чорнобиля НУЦЗУ, 2017. – 404 с.

7. Чаплик В.В. Медицина надзвичайних ситуацій. Збірник законодавчих і нормативних актів: навч. посіб. / В.В. Чаплик, П.В. Олійник, Я.І. Пилипів, В.Ф. Кузьменко. – К.: Медицина, 2015. – 376 с.

8. MCO 5351.1 Combat and operational stress control progame / Headquarters. Department of the Navy. - Washington, DC: Marine Corps, Pentagon, 2017. - 56 p.

9. NATO STANAG 2122. AMedP-8.15, Edition A, Version 1, Requirement for training in casualty care and basic hygiene for all military personnel. - 2017. - 22 p.

Інформаційні ресурси

1. www.dsns.gov.ua – офіційний сайт Державної служби України з надзвичайних ситуацій.

2. www.moz.gov.ua – офіційний сайт Міністерства охорони здоров'я України.

Розробник:

Викладач кафедри психології
діяльності в особливих умовах

Ірина ФІЛЬЧУК